

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu mala stvari, a nestoga sve poljivani." Nar. Posl.

— Uredništvo i odpravnost načini se: CORSIA STADION br. 12. —

Nenopisani se dopisi ne tiskaju. Pripisana se pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglaši od 8 redakata stoje 80 novč., za svaki redak više 5 novč.; u službu opštovanja ne pogodbe sa upravom. Novci se štiju poštarskom neslužbenim (assegno postale) Ime, prezime i najbolji poslu valja, točno označiti. Komu list ne dodje u vreme, nakaže da je u odpravnosti. Nebiljevani listovi se ne primaju. — **NAŠA SLOGA** izlazi svakog četvrtka i u celom arku. Novci i pisma salju se na uredništvo ili odpravnost. Nebiljevani listovi se ne primaju. — Predplatna poštarnica stoji 5 novč., za oblik 2 novč. na godinu. Razmjerje fr. 250 na pol godine. Izvan carevine nije poštarnica. Na malo 1 br. 5 novč.

Uskršnji dar

latinskoj gospodi.

*Priča je zemlja raju,
da se sve nje tuju žalju.
Nar. Postolica.*

Na koncu devetnaestoga stoljeća, usred prosvjetljene Europe, privaci naroda, koji si priznava skoro svu kulturu, počinjuju toli bezdušnih, nekulturnih i barbariskih činu, za koje bi se sredovječni mračnjaci i divljaci znasto sramili.

Privaci ti jesu predstavnici talijanskoga plemena u Istri. Njihova bezdušna, nekulturna, barbariska djela opisali smo i ožigali pre cijelim svjetom često putah. Nu mi smo mogli jedino ono odsuditi, ono žigosati, što je došlo jednim ili drugim putem na javnost. Mogli smo jedino gotovo čino odsuditi, nu tajne osnove, nečiste spletke i za nas pogubne programe, i one, koji su je izvadjali, rdecko bi postigla zaslužena pedepsa — prezir i prokletstvo pošteno mislećih ljudi.

God. 1881. dne 2. aprila u 7. br. »Naša Sloga« citamo jednu sličnu paklenku osnovu, poznatu pod imenom »Cuderovo pismo« pisano dne 5. marta god. 1880. g. Ivanu Sussi, ravnatelju zemaljskoga računovodstva u Poreču.

Tim pismom odkrivene su do tada tajne spletke istarskih Talijanah, otkriveno je bezdušno poduzeto naših narodnih protivnika. Porečko-pazinski privaci videći se izdanimi, stado dozakizati, da nisu imali ništa zajedničkoga sa g. Cuderom, da je on radio sve na svoju ruku, u obče, da oni ga neznaju niti poznaju. G. Cuder ponio se kano Talijan u onu po njega kritično doba napravim svojim patronom i jednomišnjnikom upravo veleđušno. On je mirne duše uzeo na sebe odgovornost za svoje i budje griehe i opačine.

Mi nismo već tada vjerovali uveravanju službenih i privatnih pravakih talijanskog plemena, buduć bješmo i jesmo u dnu dušu osvjeđeni, da je bio g. Cuder puko sredstvo, kojim su se porečki privaci služili, da upropaste i unište občinu Kastav, a sa istom i Hrvatstvo Istru, kako je to g. Cuder predlagao.

U tom stalnom uvjerenju učvršćuju nas još većma korak ravnatelja zemaljskoga računovodstva g. Ivana Susse u Poreču. Ovaj, kao uplivna službena osoba u Poreču, preteka je g. Cuder sličnim pismom, koje nam podaje ključ k svim talijanskim spletakima proti jednoj občini Kastav; podaje nam razjasnjenja o ljudih i stvarih, koje bijaju do sada tajnom koprenom zastre, te nam prestatom pokazuju one poštene i plemenite(l) talijanske muževe, koji su si

postavili zadaćom, uništiti občinu Kastav, kojim je geslo: »propast Hrvatom Istre«.

Za danas donašamo to krasno pismo g. Ivana Sussa bez tumaćenja u izvornom talijanskom jeziku i hrvatskom prevodu. Čim prije donesti, ćemo opet Cuderovo pismo nelično narodnu nikad iz pametnicizpade; nek imade ujek pred očima grošnu propast, koju mu talijanski spletari zasnovali; nek nikađa nezaboravi, da mu niti iz Poreča ni iz Poreča nikad ništa dobra nikoristna dođi neće. A sada ovo glasovitoga pisma g. Ivana Sussa, latinskoj gospodi Istri za uskršnji dar:

Predragi g. Cuderu!

Poreč 25. novembra 1879.

Po načelu g. pokrajinskog podkapetana dra. Amorosa i odnoset se na moje poslednje, upravljam Vam ovo pismo.

Razput sudanog občinskog zastupstva slijediće u kratko, potko su u tom složni pokrajinski odbor i namjestništvo.

Po mojem slahom mišnju, taj lik obzirom na okolnosti i osobe, neće u bitnosti nimalo promjeniti stvari i gore spomenuta mjeru neće imati druga svrha, nego da se dade zadovoljstvu Vam i Voskomu kapetanu.

Novo kastavsko občinsko zastupstvo neće biti doista ni bolje ni gore od sadašnjeg, da bivši i od svih onih, koja budu za njim slijedili u buduću i za sve vječne vječek (in avvenire e per omnia saecula saeculorum).

Moran Vam pak javiti, da se je pokrajinski odbor, obzirom na pretekle mјere i čime i na najnovije dogoduje posevnojedost o nemogućnosti Vašega položaja u Kastvu, **med omnim čoporom barbarah i divijakah** (tra tih obidih i barbarskih i selvaghi) pa stoga i zato što neće, da Vas izloži pagibelji zlostavljanju i možda životu, niti da na sebe uzmo odgovornost kakve nesreće, odbor će se odlučio i zaključivo opozvati Vas za uvjek iz Kastva, i to tako, da odbor pokrajinski nešto ni sada niti će već u buduće ikada postati koga k običini, niti da nastavi službu već Vam povjerenu, niti u ikakvu drugu svrhu ili korist **kobne ono občine**.

Pokrajinski odbor prem se je konačno zato odlučio, volio bi ipak, da se Vi svojevoljno odrečete službi i da odreknuće posuđujete čim prije moguće pokrajinskom odboru, koji će Vam, primiv je, **odmah doznačiti pristojnu nagradu od kakve stotine forintih iz ovog pokrajinskog fonda**.

U isto doba bijaće mi naloženo, da

Vam predočim, kako je zem, odbor sklon, i sličaju, da se Vi svojevoljno odrečete, u koliko mu bude moguće zauzeti se za Vaše numjese grjeđog drugdje. A to bi bilo kod občine Isole, kod koje je prazno mjesto občinskog tajnika.

Ovdje je občina sa početku plaćala jed-

krajinski odbor seleni, da biste Vi mogao lako obavljati obje ove službe i kad bi se iste spojile. Vi biste dosledno morao dobiti i odgovarajujući plaću.

Zato Vas molim po načelu dra.

Amorosa, da mi izvolite javiti, da li ste niskim primili ono mjesto; i da li ste voljni, da Vaše strane naseotati, na način, koji će se moći u buduće ustanoviti, da to mjesto postignete, jer će u jutnjom slučaju **zemaljski odbor i Isola** shodna niti niti da Vas toplo preprijeti.

Očekujem daktile, drugi Cuderu, Vaš brz odgovor u ovoj stvari.

Nemojte tu nikomu ništa reći o prodručjem poslanju tog občinskog zastupstva na prošet (della prossima mandata a passeggio di quell' Rappresentanza comunale) **jer to je još uređena tajna i dr. Amoroso želi da se to ne dozna.**

U ostalom proti Kastvu kušat će se jedan drugi mnogo groznejši smrtni udarac (un ben più terribile colpo di gruzi), kojeg

Vam sada nemogu održati i koga **Vam nebi mogao nego ustremno priobčiti.**

Spomenite mi, ko ćece Vaše vjenjene obitelji i sa **najsrdačnijim poštovanjem ostajem kako uvjek**

**Vaš odan prijatelj
Ivan Sussa s. r.**

Evo pisma i u izvornom talijanskom jeziku:

Carissimo Signor Cuder!

Parenzo, 25 novembra 1879.

Per incarico del Signor Vice-Capitano provinciale Dr. Amoroso ed in relazione all'ultima mia, Le dirigo la presente lettera.

Lo scioglimento dell'attuale Rappresentanza comunale avverrà fra breve, essendo in ciò di pieno accordo la Giunta provinciale e la Luogotenenza.

A mio debole parere questo rimedio non cangiherà, per forza di circostanze e di soggetti, nulla affatto l'essenza delle cose, e la suespressa misura non varrà che a dare una soddisfazione a Lei ed al Capitanato distret. di Volosca.

La nuova Rappresentanza comunale di Castua non sarà per certo né migliore né peggiore dell'attuale, delle precedenti e di tutte quelle che sapranno seguirle in avvenire e per omnia saecula saeculorum.

Devo poi avvertirLa che la Giunta provinciale, visti i rapporti ed atti precorsi ed i fatti di recente avvenuti, si è pienamente persuasa della insostenibilità della Sua posizione a Castua, quella orda di barbari e selvaggi, e per ciò, e perché non vuole esporLa a pericoli di

malfattamenti e forse di vita, né assumere la responsabilità di qualche triste accidente, la Giunta si è determinata ed ha deciso di richiamarLa per sempre da Castua, con ciò però che la Giunta prov. n.ora ne mai più, delega, né delegherà altra persona presso il Comune, né per continuare nelle mansioni a Lei state affidate, né per qualsiasi altro scopo e di interesse di quel fatale Comune.

La Giunta provinciale presa definitivamente tale deliberazione, preferirebbe però che Ella di moto proprio volesse

offrire la propria rinuncia e spedirla al più presto possibile alla Giunta provinciale, accettandola, Le assegnerà senza alcuna congrua rimunerazione di qualche centinaio di florini da questo fondo provinciale.

In pari tempo fui incaricato di farLe presenti essere la Giunta, ove Ella rinunciasse spontaneamente, disposta ad appoggiarLa, per quanto sta in essa, per un colloquio altro.

E ciò sarebbe presso il Comune di Isola ove è vacante il posto di segretario comunale.

Qui il Comune pagava dapprima un segretario ed un cassiere, ora credo funge nelle vesti di quest'ultimo un vecchio rimbalzabile di nessuna intelligenza ed attività; e siccome il Comune non è grande, non formandosi che di due sole Comuni censuarie, cioè Isola e Corte d'Isola, la Giunta ritiene, che Ella possa assumere le mansioni, ed abbandonando queste, di conseguenza dovrà ricevere un stipendio conveniente.

Ed è perciò che per incarico del Dr. Amoroso, La interesso di volermi far conoscere se Ella fosse disposto di accettare quel posto, e così pure se vorrà dal suo canto prestarsi pel conseguimento nei modi che si potrà in appresso certare, perché la Giunta prov. in caso affermativo farà privatamente a Isola le opportune pratiche, per appoggiarLa calmamente.

Attendo quindi caro Cuder una sollecita Sua risposta in argomento.

Non faccio cenno alcuno costi della prossima mandata a passeggiò di quella Rappresentanza com., poichè ciò è ancora segreto d'Ufficio, ed il Dr. Amoroso desidera che non lo si sappia.

Del resto per Castua si tenterà un ben più terribile colpo di grazia che per ora non posso palesare e che non potrei dirglielo che a voce.

Mi ricordi a tutta l'egregia di Lei famiglia, e con i più cordiali saluti mi dichiaro come sempre

di Lei aff. amo amico

Giov. Sussa m. pr.

DOPISI.

Opatija, 27. marta 1885. — Danas smo malo redku sreću vidili orde Njihove Vladičnosti carevića Rudolfa i carevnu Stefaniju.

Bilo je odlučeno, da će doći krajem kroza Volosko u Opatiju (Abbazia), a od onda morem natrag u Reku.

Kotarski kapetan g. Jettmar išao je u susret visokim gostom do Kantrije na rečkoj granici, ali onde je dobio eksprese, da će Naslednici prestolja doći po moru, a ne po kraju.

Tako je pušćeno posve iz vida Volosko, gde je občina na svoj trošak dala učiniti mnogo zastavu (banderuh) i pozadzilju ih po kućam, a i privatno su ljudi učinili velike pripreme.

Dakle bajdimo u Opatiju.

Tamo su principi došli odmah posle treće ure.

Upraviteljstvo Šudbana dalo je na v-Zertu učinili lep slavoluk, i druge pravice su bile krasne.

Kako su principi stupili na kopno, moramo reći, da nisu pozdravljeni izvanrednom likom, ali ta je bila tina veća, kad su došli pred negdjanu Skar-povu palaču »villa Angiolina«. Tamo se je čuo po više put gromoviti »živio« i »hurah«.

(Neki gospodin kramar se je osobito odlikovao višem E—viba, ni samo, kad bi svr drugi mučali; ali u takovih prilikah slobodno je svakomu nadzraviti, kako hoće. Samo na priliku je bedasto, ako su tomu gospodinu stariji govorili »živeti a ne viveret«, a on po sili hoće, da se pokaže, da je pozabio materin jezik.)

Princip Rudolf i Stefanija su lepi ljudi; rekli bismo, male izmučeni od puta.

Ovi su se preštaši odmah izpred hotela, zatim po bašći.

Pred hotelom pozdravila su ih školska deca Opatijska sa učiteljem na čelu, g. kapelanom Garškovićem. On je imao areču dut od princa Rudolfa, da mu je drugo, da je tako ugodno iznenadjen.

Ni princip je tako povoljno delovalo ugodno na podnoblje (klima) ovih naših stranaka.

Službenik a uđenoljub niko nije bio.

Zato nisu bili primljeni nijedan od c. kr. plaćnikah, koji su onda čekali, ni niti od obične. Samo g. kotarski lešnik Dr. Fonda bio je časnik pred Njegovom Visocitom, pošto su bili predstavljeni neki drugi lešni, koji borave u Opatiji.

Naravno je, da su razgovarali sa naslednikom prestola ljudi, koje on poznaje od prije, kako na primer Dr. Billroth, Dr. Unger i još neki drugi, koji se ovde zadržuju.

U dvorani »ville Angiolina« bila je pripravljena gospodska južna, ali nisu nista okusili.

Posebno malo više od pol ure, otisli su prinčevi opata parobrodom put Reke, pozdravljeni od tisuća grla mnogokratnim živiljima, hura i eviva.

Opatija ima lepu budućnost.

Pogled po svetu.

U Trstu, 1. aprila 1885.

U zadnjem smo broju javili, kako su bili prejasni priestolo-naslednici sjajno primljeni na Cetinju i Kotoru. Danas nam je javiti, kako su visoki putnici putovali uzduž Dalmacije, hrvatskom Primorju i Istru.

Među dalmatinskim gradovima odlikovao se osobito starodavni Split sa sjajnim dočekom svoga kraljevića i kraljevino. Grad, bilo je svečano nakačen i naroda sakupilo se toliko množtvo, da se je jedva moglo po ulicah kretati. Zadarški »Narodni list« piše: »O putovanju prejasnih putnika po Dalmaciji kaže modru ostalim slijeđeće: »Po svemu će naši čitatelji razabrati, da je i ovom sgodom naš narod da iskrna izljeva onoj podaničkoj vjernosti i ljubavi, koja od vjejkova rjesi njegovo pošteno hrvatsko srce. Priestolonaslednici biju svuda po Dalmaciji sjajno dočekani, kao što se pristoji odličnim potomkom slavne starinske kuće. Mi smo uvjereni, da šta oni pošli iz Dalmacije dubokim uvjerenjem, da je ovo hrvatska zemlja, da ovde živi plemeni narod, koji zaslužuje svaku sveću i onu liepu budućnost, za koju se čuti pozvan u kolu izobraženih narodab, i za koju će oni, ako Bog da u svoje vremе doista doprinesti.«

Jedini Talijanasi u Zadru hoteli su izazvati nemire u prisluhu visokih gostih; hoteli su i ovom prigodom dalmatinski Talijanasi — vjerna braća naših Šarenjakab — pokazati, kako daleko dospire njihova »vjedoršva kulturna«. Njihove nečisto spletke, nisu uspjеле, jer su se razboriti gradjani Hrvati ponesli voledošno napram izazivačem.

Prošli petak prisjeli su priestolo-naslednici na Rieku. Množtvo naroda

dočeka i tui visoke putnike. Grad bilo je bogato nakačen hrvatskim i madjarskim zastavama i drugim urešom. Načelnik Ciotta pozdravio je carevič i carevnu talijanskim jezikom, na što mu je carevič odgovorio u madjarskom jeziku, Hrvatskim crkvama i civilnim oblastim. Odgovorio je carevič na hrvatske pozdrave hrvatskim jezikom. U crkvi dočekao je prejasne putnike sam biskup Posilović. Narod je svuda pozdravljao carske goste sa živo-klici i eviva. Iz Rieke krenuo je carevič sa suprugom i pratnjom parobrodom u Opatiju, prema bilo je prije ustanovljeno, da će poći krajem preko Voloskoga. O krasnom dočeku u Opatiji govorio naš današnji dopis sa onih stranah. Istoga dana povratili se carski putnici parobrodom na Rieku, gdje bilo je grad i luka sjajno razsvjetljena. Njih. Visosti odputovale su iz Rieke u subotu u 7 satih prije podne. Na kolodvor došli su s gospoda nadvojvode Leopold. Salvator i Stjepan, gradski načelnik i više vojničtvo. Oprashtajući se sa prisutnimi, carevič izrazi zadovoljstvo na ljepon dočeku. Njih. Visosti prisjele su u Bač u subotu u večer.

Vrata carevinskoga vječna su opet zatvorena a zastupnici naroda nalaze se na uskrsnih praznicima. Prije zaključka saborskih sjednica bilo je primljeno vladin prudlog o sjevernog željeznicu i dimatski zakon. Carevinsko vječe sastat će se, iza Uskrsa, oko 20. aprila. Za riešit imade još carinski zakon, zakon o reguliranju rieček u Galidiji i još nekoje manje vladine predloge. Nezna se za stalno, hoće li imati car. vječe još više sjednica ili će se sastati samo u jednu sjednicu, da sasluša priestolni govor. To će biti poslednje zasjedanje u ovoj saborskog perioda. Carevinsko vječe će se zatvoriti priestolnim govorom. Izbori za buduće carev. vječe biti će valjda mjeseca junija ili jula.

I gospodska kuća vječala je ovih danah u zakonu o kongrui, o sjevernog željeznicu itd. U jednoj od posljednjih sjednica majavio je predsjednik senata člana gospodske kuće, kardinala knoza Schwarzenberga, nadbiskupa pražkoga, koji je ovih danah premišao u Baču.

Ugarski sabor poprimio je vladinu osnovu o promjeni gospodske kuće. Isto tako razpravila je to pitanje i gornja kuća po vladinu osnovu maliči promjenom prihvati. Ugarsko zastupstvo izabralo je 12 članova u regnikalnu doputaciju.

Predsjedničtvu hrvatskog sabora pozivlje zastupnike na zasjedanje za 18. aprila. Proračunski odbor hrvatskoga sabora razpravlja sada u Zagrebu proračun za god. 1885., koji će se predložiti saboru netom se sastane.

Srbska narodna skupščina sazvana je za 15. aprila u Niš.

U Parizu je umro ruski poslanik kod njemačkoga dvora, knez Orlov. Razmirenica Rusko-Engleska nije još dovršena. Englezni oružuju pomorsku vojsku kano da će doći sutra do rata nu pri tom nemiruju nipošto ni Rusi. Koli iz Londona toli iz Petrograda pišu, da će se Afgansko pitanje mirno riešiti, nu uza sve to uvjeravanje spremaju se na rat.

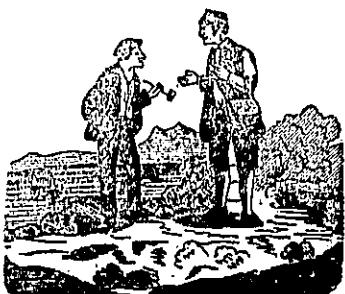
Francuzi zapovjednik u Tonkinu juvljavaju svojoj vlasti, da je general Negrier težko ranjen i da je morao, zaustaviti važnu vojničku poziciju Langson. Kinezni da su udarili na Langson tokom silom, da su se Francuzi moralni natrag povući. Zapovjednik francuzkih četničkih žabljeva od vlade, da mu se pošalje čim prije pomoć, čemu je vlada odmah zadovoljila. Francuzki

ministarstvo moralo je odstupiti uslijed nepovjerenja, koje mu je izreklo na redno zastupstvo.

Sv. Otac tužio se opet u tajnom konzistoriju na žalostno stanje crkve, osobito pak, na postupanje talijanske vlade u Rimu napram sv. stolici. Talijanska vlada pozivlje ostala vlasti na zdravstvenu konferencu u Rim.

Turska vlada proglašuje, da je opet red užpostavljen u Albaniji te da se vraćaju ustaši k svojim kućam. Neka tomu vjeruju tko hoće.

Iz Sudana dolaze još uvjek tužne vesti za Engleze. U zadnjem boju kod Hashina bilo je što mrtvih što ranjenih engleskih vojnika preko 300. Zapovjednik ustaša, Osman Digma da imade do 25.000 odabranih vojnika, koji će navaliti na protivnika poput divlje žviori.

Frana i Jurina.

Jure je l' to moguće Jure, da si i ti tabelar al rebilioništa?

Jur. Brava da je, pak ča j' tebe zato.

Jur. Niš, niš, lego san tako otel znat, češ mi čagod povedet, morda ču i ja drugi put tabeli pohićeš.

Jur. Verujmi kume Frane, da ako se daš mane v ruki, da ćeš bit pametniji i bolje će ti bit, zač češ se ku meritiču škrokat.

Jur. Tako povej mi malo, ča bite to vi tabelari oteli?

Jur. Prvo, mi nećemo bit Hrvati lego Auštrijanci.

Jur. Benj dobro. Mi smo svi Auštrijanci al ti ki se držiš pametan biš moral znati, da je va toj Auštrije: Nemac, Ungarezi, Pemac, Poljaci, Kranjac, Talijani i Hrvati.

Jur. To jas znat i bez tebe, ma mi smo Istrijanci a teh nisi ti spomenul.

Jur. Nevalja ti kume Jure. Va Istroj živu ljudi dveh zajika i to oni, ki govore talijanski i drugi, ki govore hrvatski. Sada mi povej kako zovemo one, ki govore talijanski?

Jur. A kako leg Talijani.

Jur. A one, ki govore hrvatski?

Jur. Ma mi nismo Hrvati, zač nismo va Hrvatske.

Jur. A su l' pak istarski Talijani va Talije al va Auštrije?

Jur. A ovi naši su va Auštrije.

Jur. Tako viđiš kako si zapučen. Ljudi ki govore va Istroj talijanski su po tvoru Talijani, prendi nisu va Talije, a oni, ki govore hrvatski, nisu po tvoru Hrvati, zač nisu va Hrvatskoj. Vidiš Jure, kako vi tabelari nemo govorite Da te pita Nemac al Talijan sken zajekon govoris, ču biš mu rekala?

Jur. Rekal bin mu da govorin naški al po domaću.

Jur. Ma Nemac ni Talijan, ni nijedan drugi narod na svete nepozna tegu naškega domaćega zajika. Oni poznaju samo nemški, talijanski, francuzski, engleski, hrvatski itd. zajik. Tako va ken od teh zajika govoris ti?

Jur. Ti san ti rekala da hrvatski.

Jur. Onda te pitam si l' pak ti Nemac al Talijan al ča drugo.

Jur. Nemški znat reč »tanglich« još od soldačke a talijanski »siorši« i bujorno. Ča san od žen čul, a drugo varamente neznan i tako nemoren bit ni Nemac ni Talijan nego ono ča ćeš ti i neka bude. Ma mi tabelari smo još pitali,

da nam se va škole deca vade po domaću a va crkve da se predice po našku.

Jur. Ti si Jure bil u Reke na fijumere kade Napulitani kapulu prodavala na peškarije, kamo Cozoti ribu priprelju. Ti si čul ti ijudi brbljat i gunđrljat, ma da i znaš talijanski nebiš jih razumel a oni su svl iz Talije, svu su Talijani. Čul si trebeda i za Rovinj, kade se govoril tako talijanski, da će Rovinjca čovek, ki zna dobro talijanski, jako težko razumet, pak va se školati i crekval, va Pulje, va Coze i va Rovinje vadi se i predice čistim talijanskim zajikom va ken su libri stampari, samo vi mudri tabelari bite oteli, da se va naših školah i crekvali predice onako, kako doma pul ognjišća govorite. Ti znaš, da se malo drugače govoril a Kastavčinu, drugače na Lovrančinu i opet drugače tamo preko Učki, pak po vašoj nemaju glave, bi trebalo stampat posebe knjige za Kastavčinu, posebe za Lovrančinu, posebe za Leprinačinu a posebe za naš puk preko Učki. Reci mi malo po pravice, ste l'vi ljudi pul pameti, kada neč tako nemo bez razmislet pitate

Jur. Jas se nisan baš jušto za to kako ripi zač va crkve razumen popa a va škole neka vade, kako najbolje znaš. Lego jas bin željal, da bi nan poteštarija pisala nemški al talijanski zač je to štimanje lego hrvatski.

Jur. A h kemu češ poč da ti protumači ono, ča ti talijanski al nemški napišu?

Jur. Poč ču k meštru al popu.

Jur. Tr ste kričali, da dole spopl, ča smeštri.

Jur. Poč ćeš uzbokatu na Volosko.

Jur. Ma češ morat slob zlončić nasa al košaricu jač i još češ morat s beči platit.

Jur. Borme imaš pravo. Ej pak neka nan pišu kako i do sada, čemo barem doma maslo i jaja pojist a ono ča nan pride s poteštarije, te nan kako i do sada deca protumači i razloži.

Jur. Vidiš Jure, da van tabelaron nijedna nevalja i da ste brižni bili na glavu pali, kada ste se čli smućevat za niš.

Jur. Tako zač su nas oteli predat pod Hrvatsku.

Jur. Ki, kade i kada?

Jur. Jas neznan ki ni kada, ma tako da su govorili gospoda u Reke i na Volosko.

Jur. A ti si temu veroval?

Jur. Kako nebim veroval, kada gospoda govere.

Jur. Ja sam te držal za pametnijega človeka lego si. Tr znaš i sam da ne smes ni jedno lešice, nijednega dolješa prodat, ako gospoda za to neznaš. Znaš dobro, da to trebe s jednega zapisati na drugega zapisati da trebe platit taksi i ča ti ja znan ča, a ti biš otel, da se more prodat celu Kastavčinu, Lovrančinu i Leprinačinu prez da zate naredi i gospoda znaš. Ča neznaš, da uprav ona gospoda u Reke, na Volosko, Pazinje i druge, ki su se najviše veselili, da su se tabelari smućevali, da bi ta gospoda sami radi nas sveh skupa kamo prodali, samo da ostane sami va Istroj, pak da delaju ča i kako njim je drag. Tej gospodi bi draga bilo, da se mi vavez pavidamo i koljemo a oni da nan delaju za albukata, kemu najdeblji kraj ostane. Talijanska gospoda žele, da nas posvade i porazdele zač znaš dobro, da je lagje preteć jednu šibusamu, lego kada jih je čuda skupa vezano.

Jur. Tako za ljubav božjuj kako se more takovega neč zmislet a još manje verovat.

Jur. Za zmislet je lako. To j' posal našeh nepriatelj. Šarenjaki i Talijani, a kako je lako verovat takoven nemotarijan, si sam proval.

Jur. Ti Jure užas hodit po sunčebi, bi dobro, da skoči na Volosko d'ode dole da poteštarije bit kanot od robli.

Jur. Kakove zlomara robi?

Jur. Da imaju puno bander, ke nisu još

nigdar rabile pak da te je sada za koltrini prodat.

Jur. Kakovega je kolora ta roba?

Fr. Para mi se, da teh kolori, samo ni modrega.

Jur. A da ce reč, da ci jušto modrega?

Fr. Zar oče s tega kolora voloski tabakovi i Kate Andem storit modri facoli za nos.

Fr. Porečka tabaka da se jako jadi na bodulski popi, da dobro jedu, plju i vigraju.

Jur. Beše njoj po manje »kozu« must pak bi bila mogla i ona dobro jest i pit a manje zajik brusiti.

Fr. Znaš kakovega potestata preporuča porečka »babu« Buzečanom?

Jur. Kakovega pošteneva i dobrega muža.

Fr. Aj ne lego Šarenjaka.

Fr. Lažitorba s Poreča poveda, da te držat Buzečani tabor na Vrhu.

Jur. Dragi ti, njoj se je pomutilo na vrhu, to je onde, kade se možani.

Fr. Čuješ Jure ubel moretov pše va tabor da neće više ni Laginja ni Zamilčni Spinčić va Poreč.

Jur. Né ako oboleju i ako jih bude on leši.

Fr. Ju bin pak još dodal, da ča se j' bube nillo, to se j' bube snilo.

svojem mjestu u samom Boreču i Martini a Borečani govoru svakom, koji će čuti: »Mi jesmo i bili čemo Hrvati isturski pa bilo to gospodi u Poreču, Pazinu, Vodnjom i gdje god drugdje dragi ili ne. Živili dionic Borečani!»

Objava. Seljaci Rasopasna odložka najstne obchine Dobrinj, primoran radi lesnoća svoje stare seoske kapelice, podižu u Istom selu o svom trošku novu crkvu na čast svetog Uznešenja Prebogane Djevice Marije, što ovim javno obzaduju.

Dobrinj, 28. marca 1885.

Ivan Jakomlinic.

Potvrđena odsuda. Kopsko tržatvo t. g. dr. Gumbini odvjetnik i zemaljski zastupnik, g. Bassaggio i g. Derin bijahu, kako je pozvano našim čitateljem, odsudjeni od kotarskoga suda u Kopru radi noćnog Izgreda i što su iztukli jednog slovenskog dječaka i to nekoj natozor drugi na globu. Odsudjeni uložile utek na zemaljski sud u Tretu, Dne 28. t. m. bijaše razprava pred zam. sudom, koji je prvu odsudu potvrdio za prvu dvojicu a Derinu promjenio je pedeset u 5-dnevni kućni tator i odsudio ga na 15. for. globe. Odsudjenici branila je dvojica vrstnih odvjetnika, na svl njihovi razlozi bijahu zabiljeni i tako će morati spomenuto trojstvo neći zasluženu pedesetu.

Baba opet lažo. Javljivo nam iz Buzeti: »Risanu dopisnik »babine moruo je malike bolje guonuti zadnje nedjelje mesopustne jer je sve po dvoje vlijao. Evo kako stvar stoji: Naša mladež skupila se na ples na Šubičku blizu Buzeta i tame se veselila si uvedi mesopust. Bijše veselju, bijše bratimskoga pozdrava, jer bijaše i ljudi razlikli i razniti običaji soliš. To vam je sve, žandar našo bilo jer ih nije trebalo; nemira nije bilo jer je naša mladost prepametna bila i nije ga zapođela; tabori nije bilo jer smo još uvijek tako pametni, da u mesopustne dane ne mislimo o takozvanih stvari. Risanu možda malo deknut vidio je i žandar, koji nisu bijeli lupati po mirnoj svjetlini, vidio je i tabor na plesu — vidio je prvič gornika g. F. Flisga, koji je mirno sjedio, samo nije opazio, da njemu samomu jedna dečkačka toga dana.

Poštena sredstva. Porečka tabaka nemože na Ino, a da nam neprědu bave, da se mi služimo proti vladajućoj struci talijanskog nepoštenih sredstava; nećemo da budemo sudul u svojoj stvari, nego samo javljamo našim čitateljima dogđaj, koji se dogodio u Vižnadi u Istri. Od togu dogodjaju neka sude čitatelji kavkimi se sredstvi služe protivnici proti našemu listu. I opet ovde najveću ulogu igra neki talijanski pop, koji bi morao biti pozvan, da širi ljubav ali umjesto ljubavlje među narod korov i neslogu. Soljak jedan iz Vižnade dobivao je uvjek naš list po plovani. Kad tamo lista mu nije već od nove godine. »Mi smo list dobili natrag a na omotu štampe »return causa la morte dell'ebbonito». Junak, koji je to junačko počinio nije nikad ni u snu posmislio, da bi to moglo na javu izazi. Dodje li nam u vrednoljivoj soljaku i tuži nam se, da nedobiva »Sloga« — mi mu priprejavimo stvar, a on udri po tom »nositelju kulture«: kako je mogao tako jedan svećenik lagati, da on se nije »N. S.« nikad odrekao, da je to učinjeno jedino iz razloga i osrote proti našem listu itd. te dodat na koncu: »zgrada g. uređeniku, »Slogu« su poveratili sami prez mojega znanja o Istri, su mi narobili naš gospodin sami. Eto ovakvimi sredstvi vojuju naši narodni protivnici, a porečki »lističi« imade još obraza nekomu nepoštena sredstva pod maliči! Na čast vam, dični nositelji kulture!

Razpisani natječaj. Na pažnjoj gimnaziji razpliano je mjesto profesora za hrvatski jezik i za klasičnu filologiju (grčki i latinski jezik).

Glavna skupščina delavskoga podpornoga društva obdržavana bi

prošle nedjelje u prostorijah slavenske čitaonice. Među ostalim izabran je novi odbor te imenovani mjestni izborni odbor za V. izborni kotar u Trstu.

Narodna čitaonica u Jelšanah priređće na važnem ponedjeljak dne 6. aprila predavanje na hrvatski stol. Spored: 1. Nagovor, govor g. J. M. 2. D. Jenko: Napravlj pjeva zbor. 3. Tih luna, pjeva zbor. 4. Radoslav Silvester: Slovenski junakinja, deklamuje gdjica H. Irman. 5. Iv. pl. Zajo: U boj! pjeva zbor. 6. A. Nedved: Moj dom, pjeva zbor. 7. Iv. pl. Zajo: Hrvaticam, pjeva zbor. 8. S. Gregorić: V poluplenjenoj noći, deklamuje Tone Indrov. 9. Iv. pl. Zajo: Frankopanka, pjeva zbor. 10. Tomboja. 11. Nagla braće, pjeva zbor. Domaća zabava sa narodnim pjevanjem. Početak točno u 7 sati na večer. Korom, ravnati će g. Iv. Makarović.

Odbor.

U Veprincu zahvalio se občinskom glavar, destiti g. Hranuša na časni pošto nije mogao pristati na ludi zahtjev nekojih zastupnika, da se uvede u občinski urad talijanski jezik. Izbor novoga glavara uređen je za utorku po Uskrštu pa se čvrsto nadamo, da će biti izabran glavorenčevjak, koji će biti ravan g. Hranudi.

Piše nam prijatelj dne 25. t. m. iz Bersečine: Vesselu vlast radi Vam javljaju, da se nisu dal ni ljudi i ovih stranah smutni, kako su to učinili nekoj nezamjetni (?) Kastavel, Veprincani i Lovran. Mušili su i naše nekoj multkuće iz Lovrana i Voleskoga, rugajući njim se, da su prordani pod Hrvatsku, no što mjesec haja, ako pas na nj loje? Naše tabele jesu na

kapetan Vidulich. Predavao je jedino u talijanskom jeziku ravnatelj g. Hugues.

Predavanje i tumačenje g. ravnatelja nastojuje je slušateljima u slovenskom jeziku protumačiti neki učitelj Busselli, koji sam slovenskoga jezika nepozna. Prijevajajući nam sami gospodari-slужitelji, da su bolje razumili tumačenje g. ravnatelja — prem naznaju vescinom našta talijanskog — nego li tobožnja razjasnjenja g. Busselli-a. I tako se tumači kod nas u Istri ravnopravnost; tako se postupa sa Slaveni i u gospodarstvenih pitanjih, gdje politika nebi smjeli odlučivati; i tako se troši zem. novac, kojeg snasaju ako ne u većoj a to bar u tolikoj mjeri — Slaveni kao što i Talijani.

Slične uzorne škole, u kojih se predava učenicima u nerazumljivom njim jeziku, preporučili bi glasovitim pedagogom na uvaženja našim zastupnikom preporučamo, da učimo svoju kad bi u tome vrijeme.

Tko želi kakvu cestu neki se obrati spakovo prije izborah za carevinško pleće, na porečku ili pazinsku gospodbu. Posjede izbora neće se uslijediti ni jedna molbenica za gradnju puteva ili cestih.

Dok se izbori nesvrše, mјere se i grada oeste i putevi sve na paru i to u Montriju, sv. Ivanu, iz Krige na Krasinjaku među — itd. Nu Buzetšini čekaju kakovog velikoga gospodina iz Poreča sa kojim inžinjom, jer njim nisu još sagradjene one ceste, koje njim bijaju prošle godine prije izbora objevne.

Na noge dakle brdo Istru; za par međeseni bili će oblača Istra izprekrivena — umjesto dobrimi cestama i putevima — paudinom ili mrežom, u koju te lovi šunrojci i porečko-pazinske privrepine našeg srotnog soljaka. Tko je lud, neka njim ide na »vergu ili baketicu«. Koga nisu prevarili, neka njim veruje.

Pomorske vesti.

Navili za brodove na jedra iz Trsta.

Za Marušiju	frk. 18	po ton. dugah
Cette	18 i pol	po ton. dugah
Bordeaux	18 i pol	lesa
Multu	18	lesa
Algeriju	24 i pol 1100 unč. franc.	mlet.
Messinu	18 1200	mlet.
Cagliari	25	
Patras	25	
Pirej	25	
Aleksandriju	25	1000
Port-Saíd	22	

Is Bleke.

Za Marušiju	frk. 18 —	po ton. dugah
Cette	18:50	
Bordeaux	14:50	
Marušija	18:50	bordun.
Cette	18:50	
Port-Vendres	15	
Algeriju	90	po 1100 unč. mlet.
Batum	160	po prazn. barilu

Navili za parobrode iz Riske:	po ton. dugah
Za Cete	frk. 10
Bordeaux	18
Rouen	16 po 1015 kg. hrast. drvo
„	24:28 po 1000 lit. vina.

Kretnje austro-ugarskih brodova u tujem zemstvu.

Odjedrilici:

Trsta 18. mar. Plod, Tonolto za Cagliari. Graovac, Milačić za Patras. Mirra, Škopinid za Moli Lošinj. Tuganrog, Radonić za Vodizanu. 26. Livadia, Žadovac za Mazzarelli. — Rieka 17. mar. Geđu Nazareno, Tomić za Vise. The Lord Ward, Ossiošek za Filadelfiju. — N. Jorke 6. mar. Drago G. Bakarić za Lisbonu. — N. Orleans 6. mar. Roma, Gerolimić za London. — Haere 15. mar. Sparanec, D'Anconia za Cardiff. — Stena, Kozulic za Filadelfiju. — Caruša 20. marca. Minerva V, Mikulić za Miljet. — Montevideo 24. velj. Glüstitz, Válenčina za Englezku. 25. Morskoje Vila, Štorf za Barbadoes. 14. Ginoia, Campacci za Falmouth. — Carrigrada 14. mar. Antônio S. Nascari za Batum. Amalia D. Smrkinić za Mesiniu. Figlie Penoleps, Niketić; 20. Providenza, Paschutti za oba Taganrog. — Dojedrilici u:

Trst 21. marča. Tea, Naccari za Nauplijo. Elena, Novak iz Kopra. 27. Gregorius, Antonićević za Malto. Vojlate, Migotto za Aleksandriju. — Rieka 20. marča. S. Antonio, Klaić; Giuseppe II Glusto, Kostanjić za Visa. 18. Novo Formidabile, Conti iz Trsta. — Cardiff 16. mar. Ciro, Martinelli za Bresta. — Genov 10. mar. Pomoć, Katarinac iz Batuma. — Marsilijs 17. mar. Toni C. Nikolović iz Rieke. — Bernick 18. mar. Ester, Žiga za Aleksandriju. — Port Royal 21. velj. Leda, Eraschen za Liverpoola. — Genov 21. mar. Rea, Adamec za Rettim. — Montevideo 25. velj. Caraturo, Martinić iz Rio Grande. 13. Olga R. Mikulić za New-

porta. — Licorno 23. mar. Rovinjska, Stuparić iz Cervina. — Batum 18. marča. Conte Gaze Szapary — iz Rieke. — B. Ayres 29. vel. Slavko, Kamenarović iz Anversa. — Palermo 20. Moša Montefiore, Matković iz Marsilje. — Carrigrada 11. mar. Viljan, Kovčević iz Marsilje. 12. Amalia S. Smrkinić iz Odesse. Antonio S. Naccari iz Pireja. 16. marta Jared, Baraković iz Marsilje. 17. Volunteer, Merlato iz Odesse. — Sourabau 10. velj. Libero, Glavan iz Samarangu. — B. Ayres 16. velj. Sušak, Randić iz Marsilje. — Montevideo 10. veljaca. Maria R. Randić iz Marsilje. — Mijetec 21. mar. Marletta C. Ivančić iz Ternina. — Fécamp 18. mar. Giovanni D. Bulić iz Pensacole. — Marsilijs 20. mar. Angela, Dušmilo iz Salona. — Torriovica 14. mar. Euphemia, Martinnoli; America, Valentin iz Marsilje. — Ortona 26. mar. Nuova Anna, Zabulović iz Marsilje.

TRGOVACKE VESTI.

Kava Rio	for. 41.50 do for. —
• Santos	51. — * 60.
• Cukar tucen	20. — * —
• Ulje za jelo	42. — * 44.
• dalmatinsko	42.50 — * 46.
• talijansko fino	70. — * 100.
Riza talijanska	14.50 — * 21.
indijaka posk.	15. — 13.50
Paper Batavia	84. — * —
Bakalar Troms	40. — * 40.
Petroj	8. — * 11.
Mast ovčašnja	37. — * 38.
• engleska	48. — * —
Slavna obilata	52. — * —
Mašlo	60. — * 100.
Loj Dalmat.	40. — * —
Naranča puljizka	2. — * 6.
Fočki puljizki	6. — * 8.50
Liman mnogo osk.	— * —
Mundolo Dalm.	80. — * 81.
Snokvo oskud.	— * —
Leda	16. — * 20.
Vuna bosanska	105. — * 115.
dalmatinska	112. — * 115.
• istarska čista	118. — * 120.
Kože strojno poplat.	140. — * 160.
• kravje	185. — * 230.
• teleće	357. — * 516.
• suruve volovice ov- dašnje svježo	48. — * 56.
• suhe dalmat.	95. — * 111.
• teleće	150. — * 200.
• janjetice 100 komada	72. — * 98.
Stens	1.00 — * —
Šilje bosan. srbske	16. — * 20.
• hevatske	13. — * 15.
Pješčana poskočila	8.25 — * —
Kukuruz vlađki	6. — * 7.
• banatski	5.50 — * 6.
• hrvatski	5.25 — * 5.75
Vino puljizko	14. — * 18.
grško	14. — * —
dalmatinsko	15. — * 26.
istarsko	26. — * —
Raž Azov posk.	7. — * 10.
Zeb mugarska	7. — * —
• hrvatske	6.75 — * 7.
• arbančka	8. — * —
Buhna dalmatin.	103. — * 160.

Tršćanska burza

od dne 1. aprila		
Austriski pap. renta for.	82.80	do for. 82.50
Ugarska	92.25	* 92.50
Ista u zlatu 4%	97.75	* 98.25
Dionice nar. banke	850	* —
• kredit-banke	292.	* 293.
Talijanska renta	96.5%	* 96.4%
London 10 lira sterlinah	124.25	* 124.4%
Napoleoni	9.81	* 9.82
C. kr. cekinci	5.72	* 5.74
Državne marke	60.60	* 60.70
Isto francske	48.90	* 49.10
talijanske lire	48.85	* 49.95

Lutrijski brojevi

od 28. marta.		
Trst	17 68 86 65 72	72
Budapest	89 40 57 37 67	67
Innsbruck	51 49 53 74 34	34

dvo 1. aprila:

Prag 60 67 90 13 76

Lavov 32 47 79 72 82

Hermannstadt 9 16 8 37 71

Agentura parobrodarske plovitbe za Sjevernu i Južnu Ameriku uputuje izslobenike uz nizak cenu, najbolje ujutro i dobre preporuke. — Obrati se na ovlaštenoga Agentu.

Giov. A. Gjaja, Trst.

Molim! čitajto!

Pribavio sam se na dražbi za polovicu cene ciele staklašte i odne glasovite tvornice ponjavah i konjskih pokrivalah, te dejam radi toga dok ima na skladistu, za samo 1. for. 50 novč.

1550 komada, velikih, debelih širokih, na razređljivih konjskih ponjavah.

Ove su ponjavke 100 centim, dugacke i 120 centim, široko sa bojazanisanim poprečnicima, k tomu su poput dasko debele i rad tega nerazređljive.

Raspisuju se uz gotovinu ili pošt. pouzetjem. Danonice razasiju se u sve krajeve sveta ove ponjavke i jesu svuda na dobrom gledanju jer se mogu upotrebiliti mjesto pokrivala jer su prije više nego l dvostruko stojale.

Naslov:

2-6 Trgovina Tkaninat

J. H. Rabinovitsch

Wien, II., Schifamitgasse.

Odlikovan „Specialitet“ P. Slocović-a Lekarna „Alla Marina“

Turska mast. Nebojte se više kost obolije ni kukobolje. Izkušnja od 70 godina! I mnogo brojno zahvaljuju se prorucuju ovaj lek. Lodiči imati se naputnik stoji 1. for. a. v.

Voda tulipanovog cvjetanja. Neima više pjeagni na koži, kolom se ponosi bujna mladost. Cleena staklenice 1. for. a. v. Pitati valja: vodu tulipanovog cvjetanja. P. Slocović-a.

Lek proti lešinu zubima. Vrlo dobro sredstvo za uzdrati zdrava usta i za odvajati zazubnjake od upala koli u koži u razvoju. Osim toga služi proti pršljenu na licu i bolestim od slabih zuba. Cleena staklenica 40 novč. a. v.

Narudbu uz pouzeće obavijaju se kroz poštu.

19-30

Železna brvna

različito vlastno i debljina po zahtjevu, nalaze se u skladističkim uvlekom priravnim kod

SCHNABL i C. TRST

19 Via di Carinthia 19 2-3
uz najnižu cenu. — Skladište kolatih rabljivih, vinoškalničkih, slatkih, dočeknega željeza clevih za vodu i kotelova.

Čvrste blagajne

(Zajamčena od oganja i potkodjenja)
c.k. priv. izključivo tvornice

C. POLCER i C.

u Beču

tvorničari c. kr. oblasti.
Skladište i glavno zastupstvo za Trst, Istru, Dalmaciju, Italiju i Istok kod

RODOLFA MANGOLD-A — TRST

2-4 Via Forni br. 7.

Nova ekonomicka krojačnica

Corsa br. 26 p. I. 48-3

Odjela od same vune polag mjeri.

Odjela chevlot od f. 12 dalje.

Gornji kaputi od for. 10-18.

U velikom izboru

odjela fantazije polag cienah, koje ne boje konkurence.

Takodjer na obroke.

Podpisani časte se objaviti trgovcem, obrtikom, novčarom, osiguravajućim družtvom itd., da su otvorili ovde tvornicu

Pecatah vulkaniziranog kaučuka.

Corsa br. 47 — I. p.

te jamče za točno i dobro izradjenje svojih pečatah tako, da se mogu natjecati sa onimi berlinski i bečki tvornicama i što se tiče «veoma nizkih cienah». Izradjuju se pečati pojednost. drago podzob; Pečati, Bijouterie, prikladni za dhrove, kano: satovi, medaljoni automatični, skatuški za Sibice. Crayon sa perom-pečatom itd. Itd. Pečati sa dnevnikom i za označiti registre, naslove, dionice itd. 48-20

Primaju se takodjer pečati na popravak. Narudbe iz pokrajine obavljaju se bez platno. Sa odličnim štovanjem

Macerata & Battara.

Izdavatelj odgovoran urednik M. Mandić.

Javna trgovačka agencija

(Pubblica Agenzia Commerciale)

u TRSTU

Corsa br. 22.

Zanimivo za sve

Posebna poslužba za male naručiće. Pošilja se, na sve kraje sa drobno držinom i gostonicom: Razno sođivo, kavu, mirisilo, pomaranče, limuno, voće, ovajte, rukodelsko oruđje, pokutovo modne predmete itd. a veo originalnih cienah uz malu proviziju, carine prostota.

Precizne raspodjeljivosti i izručuju tiskanicah, okružnicah, canticah za budi koje pokrajine i stanje.

Odat za izviđača, postupi i izviđača o skladističkim trgovcima, kako bi

dođi do skladista i obitelji vrlo

koristne i obitelji vrlo